

CAN TONAL: 2014-15

Des de Can Tonal, en ocasió de la [campanya de socis](#) que llancem aquest gener de 2016, hem fet l'exercici d'intentar recopilar el que hem estat fent durant aquest any i mig que portem amb el projecte aterrat –abans d'aterrar vam estar més d'un any pensant-lo i preparant-lo–. Hem intentat ser objectius, i hem inclòs algunes referències per poder ampliar la informació.

Hem de remarcar que hem rebut moltíssima ajuda d'amistats, de companys i companyes i d'un nombre in comptable de persones que hem anat coneixent i creuen en els valors, idees i ideals que mouen el projecte. Persones que han vingut puntualment, persones que han estat durant algunes etapes i persones que han estat venint periòdicament i posant com nosaltres moltes hores.

VIDA EN COMUNITAT

– **Compartir dia a dia:** la comunitat dinamitzadora del projecte hem estat compartint molt estretament la nostra quotidianitat i els espais d'aquesta. Això ha estat i és inmesurablement bonic, i alhora difícil i dur. La vida en comunitat exigeix treball personal de cadascú per afrontar les pròpies ombres, que surten, per mantenir l'ordre i la cura dels espais, els materials i les persones, per acceptar-nos com som i alhora intentar ajudar-nos a canviar i millorar a través de la crítica i l'autocrítica. És un aprenentatge que veiem molt necessari, perquè pensem que el canvi social va necessàriament lligat al canvi de les persones, dels valors i qualitats d'aquestes.

– **Participació diversa:** des del principi hem volgut que hi haguessin diversos graus i formes d'implicació possible en el projecte, i hi ha hagut persones, més enllà de la comunitat dinamitzadora, que s'han implicat en diverses qüestions. Tenim davant el repte d'anar veient com seguim obrint la participació efectiva de la gent, de cara, per exemple, a la rehabilitació de nous espais de la finca.

– **Canvis en el grup:** érem vuit persones a l'inici, i ara segurament tornarem a ser-ho, però amb canvis, ja que tres persones han deixat la comunitat dinamitzadora. Seguim sent amigues i companyes, i encara que els camins canviïn una mica seguim compartint els mateixos anhels de fons. Tres noves persones s'estan incorporant al grup.

– **Assemblees:** ens organitzem assembleàriament, hem anat trobant-nos setmanalment per anar prenent decisions sobre els diferents temes que es van succeint en el dia a dia. També hem fet assemblees puntuals més d'estratègia general, així com assemblees emocionals.

– **Economia col·lectiva:** des d'un principi vam posar en comú els nostres estalvis i el que hem anat guanyant de diferents feines que ens han anat i ens van sortint, algunes on treballem plegats i d'altres individuals. Cadascú té una assignació personal mensual de la qual pot disposar sense passar-ho per assemblea, aquestes són variables segons les necessitats de cadascú. Apostem per un estil de vida senzill lluny del consumisme. Les despeses majors que afrontem són el pagament mensual de la finca i el cost dels materials i les eines per a la rehabilitació dels espais i recursos d'aquesta. Una idea que tenim de fons

és intentar fomentar la cobertura de necessitats fora de la lògica de l'intercanvi monetari.

– **Acollida de visites:** al llarg d'aquest any i mig són moltes les persones que ens han visitat i han estat dies, setmanes o inclús mesos convivint amb nosaltres. Companyes de diferents racons de la península i el continent i persones curioses i interessades en el projecte i allò que el mou.

REHABILITACIÓ DE LA FINCA

– **Naus:** vam començar a rehabilitar la primera nau, d'uns 400 m², que ja es troba en un estat força avançat, tota coberta. La segona l'hem cobert parcialment, habilitant-hi un porxo i dos espais tancats petits.

– **Obrador:** un dels espais de la segona nau s'ha habilitat per utilitzar-se d'obrador d'autoconsum, on poder elaborar artesanalment conserves, pa, cervesa o altres productes.

– **Manteniment general, aigua i camins:** hem anat netejant d'esbarzers bona part de la finca, encara que queda molt per fer. Hem recuperat un dels pous i hem traçat la primera part del sistema d'aigües de rec i altres usos. Així mateix netegem el camí de bosc que arriba a la finca, en el qual la gent fins fa poc hi deixava deixalles.

AGROECOLOGIA

– **Hort:** des del primer hivern hem començat a fer un hort a la finca, amb la dificultat d'haver de treure moltes restes de runa que hi havia al terreny i mantenir a ratlla la grama, que rebrota per tot arreu. Ara tenim uns 300m² actius i uns quants més ja tancats per anar ampliant. Un veí ens ha cedit un camp adjacent a la finca, on hi estem plantant cultius més extensius.

– **Fruiters:** per la Candelera vam comprar i plantar una quarantena d'arbres fruiters (pomers, perers, cirerers, caquis, nespres, magraners, algun cítric...). Vam muntar un sistema de rec per microaspersió. Aquest proper hivern ens plantegem fer una segona plantada d'arbres, prioritzant els de fruita seca.

– **Consum ecològic:** comprem farines, cereals, llegums i arròs de cultiu ecològic i proper a través de la [Central d'Abastiment Catalana](#) de la CIC, que ho porta a [ÉsBioesfera](#), a Cardedeu, on diversos veïns de la zona rebem les comandes fetes.

– **Recol·lecció:** ens estem iniciant, poc a poc, en la recol·lecció de bolets, castanyes i altres plantes, en algunes escapades pels voltants de la finca i al Montseny que fem de tant en tant.

– **Gallines:** hem estat construint un galliner amb palla i fang, tenint en compte la quantitat d'espai per a cada gallina recomanada des dels punts de vista del benestar animal, i ja hi tenim algunes gallines.

ELABORACIÓ ARTESANA

- **Conserves de tomàquet:** a l'estiu, amb maquinària que ens va deixar un projecte amic a Banyoles, vam participar de l'elaboració de 1.500kg de tomàquet de certificació ecològica. Vam fer conserves de salsa de tomàquet reduït.
- **Pa:** estem començant a fer proves d'elaboració de pa amb farines ecològiques i massa mare.
- **Sabons i unguents:** estem experimentant amb l'elaboració de sabons (de roba, vaixel·la i cos) i unguents per a la pell utilitzant plantes recol·lectades amb propietats beneficioses i productes naturals.
- **Cervesa:** els estris i els coneixements i experiència per fer cervesa artesana. Hem acabat d'habilitar l'espai on la farem, i estem començant ara, just mentre escrivim aquestes paraules.

COMPARTIR CONEIXEMENTS

Des de Can Tonal volem apostar perquè es comparteixin i es difonguin, a l'abast de tothom, coneixements teòrics i pràctics útils i importants per a la vida.

- **Electricitat:** algunes persones de Can Tonal han editat un [manual “fes-ho tu mateix” sobre instal·lacions elèctriques](#). S'ha editat amb llicència *Creative Commons* i es pot descarregar a la web. Es va organitzar a finals de primavera un [curs teòric-pràctic](#) a la voluntat de tres dies sobre el tema on es van inscriure unes vint persones. Aviat s'organitzarà un segon curs. També s'ha col·laborat amb cursos formatius organitzats per [l'Ateneu d'Oficis de La Base](#).
- **Tallers varis:** dins algunes jornades de treball col·lectiu organitzades s'ha fet un [taller vivencial sobre autogestió de la salut](#) (a càrrec del col·lectiu “Salut entre totes” i un [taller de teatre](#)). Una persona de Can Tonal ha fet un parell de tallers sobre assemblearisme, en una [jornada de l'SCI](#) i amb una delegació d'estudiants d'enginyeria.

DIFUSIÓ D'IDEES I DEL PROJECTE

- **Explicant el projecte:** ens interessa compartir el que estem fent i els perquè, per això quan ens ho demanen anem on puguem a explicar les idees i l'experiència del projecte. Ho hem fet en una [trobada de Repoblament Rural a Gràcia](#); en una [jornada d'autogestió i vida al camp](#) organitzada pel cau Itaca; a [“L'altre 2015”](#), un cicle de xerrades organitzat per estudiants de l'ETSEIB; a les [jornades internacionals de l'SQEK](#); a les [Festes Alternatives de Sarrià](#); a les [jornades “Cercant Alternatives II”](#) organitzades pel Servei Civil Internacional de Catalunya; a un cicle de xerrades a València sobre projectes comunals... També ens han convidat a explicar-ho a les adolescents d'un institut de Salt.
- **Xerrades a Can Tonal:** també, en el marc de les jornades de treball col·lectiu a Can Tonal, hem organitzat una [presentació del llibre *Detrás del pasamontañas, 20 años del proyecto de autonomía del Ejército Zapatista de Liberación Nacional*](#), a càrrec dels tres autors;

una [xerrada sobre la faceta repressiva del sistema actual](#), a càrrec d'un membre de la plataforma “Presó=Tortura”; una [xerrada sobre la revolució social que està tenint lloc a Rojava](#) sota el paradigma del confederalisme democràtic, a càrrec d'un membre de KurdisCat, comitè català de solidaritat amb el Kurdistan; una [presentació de la Coordinadora per la Salvaguarda del Montseny](#), on un membre d'aquesta va explicar la trajectòria de l'entitat i les actuals agressions al territori; una xerrada sobre flora i fauna de la finca a càrrec d'un biòleg...

ENXARXAMENT AL TERRITORI

Creiem que la dimensió local és molt important i la volem potenciar. Tenim la intenció d'arrelar al territori on som, conèixer la seva gent, intentar relacionar-nos amb la diversitat de persones i grups... Voler fer poble, ser poble. Trencar barreres, prejudicis, desconfiances. Això només es pot fer a poc a poc, amb el temps. De moment hem començat:

– [Ateneu Popular de Vilamajor](#): algunes persones de Can Tonal formem part del grup de veïns i veïnes de Sant Pere i Sant Antoni que està impulsant un ateneu com a espai per trobar-se, teixir vincles i fer comunitat, autoorganitzar-se, formar-se, ajudar-se... De moment s'han anat organitzant activitats diverses, amb bastanta participació de la gent: xerrades-debat sobre el TTIP i sobre democràcia directa i béns comunals a Galícia, cinefòrums, un espai de reflexió col·lectiva sobre les eleccions, un de reflexió sobre la mort, per Tot Sants, una jornada d'educació lliure i respectuosa...

– [Vallbona Suport Mutu](#): ens estem començant a organitzar amb altres persones de la zona amb qui tenim molta confiança i afinitat d'idees per satisfer en comú les nostres necessitats bàsiques en tots els àmbits que puguem. Volem fer-ho potenciant una lògica d'aportar al bé comú segons les diferents possibilitats i necessitats més que de l'intercanvi i la quantificació de tot. També volem anar adquirint recursos productius que siguin de gestió col·lectiva.

– [Volem Vilamajor](#): algunes persones de Can Tonal vam començar a col·laborar amb una iniciativa de veïns i veïnes de Sant Pere i Sant Antoni que volien promoure un canvi de paradigma social cap a la democràcia directa. Des d'aquí es va preparar una llista d'electors per presentar-la a les passades eleccions municipals de maig amb la idea que si sortien regidors aquests fossin portaveus no remunerats d'assemblees populars obertes, i si s'aconseguia la majoria s'intentaria dissoldre l'ajuntament en favor de la figura legal del consell obert. En aquest grup afortunadament es comparteix des del principi la idea que necessitem molts canvis generals i integrals fora d'aquesta qüestió, i que aquest experiment només podria ser una pota més d'una cosa més gran.

– [Defensa del Montseny](#): després de la presentació a Can Tonal de la Coordinadora per la Salvaguarda del Montseny vam participar a la [II marxa per la defensa del territori](#) i seguim atents per col·laborar amb el que es vagi fent.

ENXARXAMENT MÉS ENLLÀ

Si “actuem localment pensant globalment” no podem oblidar l'enxarxament amb projectes i iniciatives d'arreu del territori i del món. Compartir experiències, aprendre dels encerts i errors d'altres, ajudar-nos amb el que puguem, sentir-nos units...

- **Moviments socials:** des d'aquí mantenim i creem vincles amb gent diversa de moviments socials de Catalunya i d'arreu que comparteixen una visió de crítica i superació de l'estatus quo actual.
- **Nexe Rural:** xarxa de projectes rurals autogestionaris a nivell de Catalunya, en fase inicial. S'han anat organitzant cada uns quants mesos trobades als diferents projectes on treballàvem en cada ocasió pel lloc on fóssim i alhora anàvem parlant què volíem fer i amb quines bases. Des de Can Tonal ens hi vam implicar força des del principi. S'anirà veient si hi ha forces per què aquesta xarxa tiri endavant.
- **Red Rizoma:** xarxa a nivell peninsular de col·lectius rurals que fa anys que organitza jornades que són punts de trobada i coneixença entre persones de diversos projectes del territori. Aquest any bona part de la comunitat dinamitzadora de Can Tonal va participar a les [jornades “Desenredos”](#), a Rala (Navarra).
- **Reclaim the fields:** aquesta és la xarxa a nivell europeu, d'activistes vinculats a l'agroecologia i la defensa i recuperació de la terra. Aquest gener un membre de Can Tonal va anar a la trobada d'aquesta xarxa que va tenir lloc a Anglaterra.

PROJECTE SOCIAL

- **Jornades de treball col·lectiu:** des que vam arribar hem anat convocant a través de la web i la llista de correu jornades de treball col·lectiu per donar empentes a les feines que s'havien d'anar fent. Les havíem anat organitzant gairebé cada mes, ara les seguirem fent cada dos mesos. La gent ve a treballar unes hores i nosaltres cuinem per a tothom i també organitzem alguna altra activitat a la tarda i alguna cosa a la nit, com jam sessions o recitals participatius de poesia. Sovint hem convidat la gent a quedar-se a dormir. Han anat venint sempre entre unes 25 i 50 persones. Aquest gener de 2016 hi ha prevista la 12ena jornada de treball.
- **Escoltisme i esplais:** hem acollit bastantes visites de caps de setmana de joves de diferents esplais i caus catalans. També vam acollir la [macrotruc](#), una trobada de dos dies de 100 joves amb 20 acompanyants, trucs dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya. Compartim amb ells compartim les idees del projecte i les nostres trajectòries vitals, i també ens ajuden amb feines de la finca i fan les seves activitats.
- **Camps de treball:** vam organitzar un [camp de treball del Servei Civil Internacional](#), en el qual 12 persones de diferents indrets del món, amb dos voluntaris d'aquí, van estar dotze dies amb nosaltres, convivint, coneixent el projecte, treballant i fent diverses activitats.
- **Espai obert:** l'espai l'han utilitzat diversos projectes que tenien la necessitat de reunir-se internament un o dos dies en un lloc tranquil. Ha vingut gent d'[Enginyeria Sense Fronteres](#), de l'[Ateneu Cooperatiu La Base](#), del grup d'estudi sobre educació lliure [“ARREL”](#)...

ALTRES

- **Para Cuina i Pensa:** formarem part d'una [agenda-receptari de projectes](#) del territori català que aposten per la construcció d'autonomia. Un projecte molt interessant i original fet amb molta qualitat que [des d'aquest gener ja es pot aconseguir](#). És un projecte del [Col·lectiu Bauma](#).
- **Reportatge a la Directa:** dos periodistes de la Directa van venir a conèixer i entrevistar-nos per incloure'ns al reportatge [“Recuperant espais, construint habitatge”](#), que va sortir al número 374 d'aquesta publicació quinzenal (novembre de 2014).

Can Tonal de Vallbona, gener de 2015